

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o petycyi mieszkańców kolonii niemieckiej w Boryni o wyłączenie ze związku rustykalnej gminy Borynia i utworzenie z tej kolonii niemieckiej gminy samoistnej.

Wysoki Sejmie!

Mieszkańcy niemieckiej kolonii w Boryni wnieśli w 1882. r. do L. 43.317 na ręce Wydziału krajowego petycję o wyłączenie ze związku rustykalnej gminy Borynia i o utworzenie z tej kolonii samoistnej gminy.

Gdy to podanie nie zawierało danych do przedstawienia Wysokiemu Sejmowi merytorycznego wniosku, odesłał Wydział krajowy to podanie uchwałą z 31. Sierpnia 1882. r. L. 43.317 do Wydziału powiatowego w Turce z poleceniem wszechstronnego zbadania zachodzących stosunków miejscowych i przedłożenia Wydziałowi krajowemu sprawy wraz z swoją opinią.

Reprezentacya powiatowa w Turce została rozwiązana z powodu nienależytego pełnienia obowiązków swoich, poczem ustanowiony został przez c. k. Namiestnictwo zarząd tymczasowy w porozumieniu z Wydziałem krajowym w roku bieżącym.

Okoliczność ta sprawiła, że zarząd tymczasowy Reprezentacyi powiatowej dopiero sprawozdaniem z 5. Listopada 1887. r. L. 645 (wniesionem do Wydziału krajowego pod 11. Listopada 1887. r. do L. 55.114) w położeniu był uczynić zadość naszemu mandatowi z 31. Sierpnia 1882. L. 43.317., które to sprawozdanie na skutek naszego mandatu z 20. Listopada 1887. r. L. 55.114 uzupełnił jeszcze sprawozdaniem z 26. Listopada 1887. r. L. 1406.

Wedle tych sprawozdań przedstawia się rzecz w sposób następujący:

Kolonia niemiecka w Boryni stanowiąca od 1805. roku aż do roku 1867. odrębną gminę, składa się z 25 gospodarstw samoistnych i kilkunastu chałupników, ludność jej wynosi 207 dusz obrządku rzym. katol. na obszarze 484 morgów 53⁰□, z których opłaca rocznego podatku 190 zł. 05 ct. w. a., w gminie rustykalnej zaś pozostaje 433 gospodarstw, które opłaca rocznie podatku 1.213 zł. 88 ct. w. a., jak tego wszystkiego dowodzą załączniki sprawozdania zarządu powiatowego, znajdujące się przy akcie niniejszym.

Kolonia posiada jako majątek jedynie obligacyę na 150 zł., na rzecz kolonii niemieckiej Borynia opiewającą, a dobra gminnego żadnego nie posiada, zaś rustykalna gmina Borynia posiada las gminny jako ekwiwalent za prawo poboru drzewa jej przyznany, z którego jednakże kolonia pomimo wcielenia jej do gminy rustykalnej Borynia nie korzysta, i żadnej do tego lasu nie rości sobie pretensyi, przeto też ze stosunków majątkowych żadna nie zachodzi kolizya.

Kolonia niemiecka Borynia, która od 1805. r. do 1867. r. odrębną stanowiła gminę, posiada terytorjum w sobie zamknięte, od gminy rustykalnej Borynia ściśle odgraniczone, a granicę kolonii od gminy rustykalnej stanowią będące własnością kolonii niemieckiej parcele gruntowe:

Nr. 1.874, 1.877, 1.908/1, 1.909, 1.910, 1.911, 1.912, 1.913, 1.914, 1.932, 1.933, 1.934, 1.935, 1.936/2, 1.937, 1.938, 1.942, 1.943, 1.944/2, 1.945, 1.946, 1.947, 1.948/2, 1.949, 1.980, 1.981, 1.991, 2.028, 2.029, 2.031, 2.171, 2.172/1, 2.176/1, 2.177, 2.265, 2.266/1, 2.269/1, 2.409, 2.425/2, 2.426/1, 2.426/2, 2.427/1, 2.427/2, 2.427/3, 2.428/1, 2.429/1, 2.435/1, 2.436/2, 2.768,

2.769, 2.786, 2.790, 2.791, 2.792, 2.793, 2.867, 2.870, 2.912, 2.913, 2.927, 2.942/1, 2.981, 2.982, 3.009, 3.011, 3.013, 3.015, 3.016, 3.017, 3.018, 3.021, 3.022, 3.023, 3.094, 3.105/1, 3.121, 3.122, 3.123, 3.125, 3.126, 3.127, 3.128, 3.131, 3.132, 3.220, 3.222/2, 3.222/3, 3.224/1, 3.224/2, 3.225, 3.227/2, 3.227/3, 3.228/1, 3.228/2, 3.228/3, 3.228/7, 3.229/9, 3.228/10, 3.337/2, 3.340/3, 3.341/1, 3.342/2, 3.342/3, 3.342/5, 3.342/7, 3.471, 3.472, 3.473, 3.583, 3.584, 3.585, 3.587, 3.602/1, 3.602/2, 3.609, 3.614/2, 3.615/2, 3.616/1, 3.617/1, 3.618/2, 3.619/1, 3.620/2, 3.672/2, 3.673, 3.676/2, 3.676/3, 3.677/1, 3.679, 3.685, 3.686/1, 3.688, 3.690/2, 3.692/1, 3.693, 3.695, 3.696/1, 3.696/2, 3.697/2, 3.698, 3.699, 3.825/1, 3.827/2, 3.829, 3.830, 3.832, 3.833/1, 3.833/2, 3.833/4, 3.833/5, 3.833/7, 3.878, 3.880, 3.881, 3.902, 3.903, 3.904, 3.905, 3.929/1, 3.929/2, 3.930, 3.952, 3.974, 3.975, 3.985, 3.986, 3.990/1, 3.990/2, 3.993, 3.999, 4.000, 4.006, 4.007, 4.012, 4.013, 4.017, 4.018, 4.023, 4.026, 4.027, 4.028/1, 4.028/2, 4.029, 4.032, 4.034, 4.036, 4.037, 4.038, 4.041, 4.042, 4.043, 4.044, 4.045, 4.046, 4.047, 4.048, 4.052, 4.053, 4.068/4, 4.068/5, 4.068/6, 4.068/7, 4.068/8, 4.068/9, 4.068/10, 4.068/11, 4.124, 4.126, 4.127/1, 4.127/2, 4.144, 4.147, 4.149, 4.150/1, 4.151, 4.153, 4.154, 4.156, 4.158, 4.165, 4.177, 4.178, 4.187, 4.188, 4.196, 4.197, 4.199, 4.204, 4.215, 4.216, 4.228, 4.249, 4.259, 4.260, 4.271, 4.272, 4.274, 4.285, 4.286, 4.287, 4.298, 4.299, 4.309, 4.310, 4.311, 4.312, 4.313, 4.314, 4.315, 4.316, 4.317, 4.318, 4.319, 4.320, 4.321, i 4.322.

Kolonia utrzymuje własnym kosztem nauczyciela dla dzieci kolonistów, ileż niepodobnem jest posłać dzieci do szkoły znajdującej się w gminie rustykalnej o pół mili oddalonej, a mimo to konkuruje kolonia na utrzymanie tej szkoły.

Kolonia wybudowała też sobie wyłącznie kosztem własnym kościół rzymsko-katolicki i budynki parafialne, a kolonia składa się z ludzi zamożnych, do pracy przywykłych, wzorowo gospodarujących i w ogóle wzorowo się prowadzących, posiada więc kolonia wszelkie warunki do stanowienia gminy samoistnej, a c. k. Starostwo w Turce poświadcza odezwą z dnia 20. Stycznia 1887. r. L. 528, że ze względów publicznych żadne nie zachodzą powody przeciw ustanowieniu z kolonii niemieckiej Borynia samoistnej gminy, poświadczając tak samo jak zarząd powiatowy, że ludność tej osady jest zamożną, inteligentną i daje zupełną rękojmię, że zadaniu swemu jako gmina samoistna będzie w stanie odpowiedzieć tak pod względem własnego jakoteż poruczonego zakresu działania.

Znajdujący się w aktach odpis wierzytelny uchwały Rady gminnej w Boryni z dnia 6. Lipca 1886. r. świadczy, że Rada gminna żadnych nie podając powodów postanowiła: „aby kolonistów boryńskich ze związku gminy rustykalnej nie odłączyć.“

Uchwała ta jest dla kolonistów wielce krzywdząca, ileż członkowie gminy rustykalnej będąc w większości bardzo przeważającej nigdy nie przypuszczają kolonistów do Rady gminnej, która, zaniedbując wedle poświadczenia Reprezentacji powiatowej ciężące na gminie obowiązki, ściąga na członków kolonii liczne egzekucye, które ci bez własnej winy ponosić muszą.

Gdy żądanie kolonii niemieckiej Borynia o ustanowienie z teje samoistnej gminy jest wedle powyżej przedstawionego urzędownie poświadczonego stanu rzeczy najzupełniej uzasadnione, a Reprezentacya powiatowa tę prośbę kolonii jak najgoręcej popiera, Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony pod 1/. projekt do ustawy.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Lwów dnia 3. Grudnia 1887. r.

Marszałek krajowy:
Tarnowski w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Franciszek Smolka w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Ustawa

z dnia . . . . . obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam co następuje:

Art. I.

Kolonia niemiecka w Boryni, w powiecie Turka położona, wyłącza się ze związku gminy Borynia i stanowić będzie gminę samoistną.

Art. II.

Granicę utworzyć się mającej gminy niemieckiej Borynia od reszty gminy (rustykalnej) Borynia, stanowią należące do kolonii niemieckiej Borynia następujące parcele gruntowe:

Nr. 1874, 1877, 1908/1, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936/2, 1937, 1938, 1942, 1943, 1944/2, 1945, 1946, 1947, 1948/2, 1949, 1980, 1981, 1991, 2028, 2029, 2031, 2171, 2172/1, 2176/1, 2177, 2265, 2266/1 2269/1, 2409, 2425/2, 2426/1, 2426/2, 2427/1, 2427/2, 2427/3, 2428/1, 2429/1, 2435/1, 2436/2, 2768, 2769, 2786, 2790, 2791, 2792, 2793, 2867, 2870, 2912, 2913, 2927, 2942/1, 2981, 2982, 3009, 3011, 3013, 3015, 3016, 3017, 3018, 3021, 3022, 3023, 3094, 3105/1, 3121, 3122, 3123, 3125, 3126, 3127, 3128, 3131, 3132, 3220, 3222/2, 3222/3, 3224/1, 3224/2, 3225, 3227/2 3227/3, 3228/1, 3228/2, 3228/3 3228/7, 3229/9, 3228/10, 3337/2, 3340/3, 3341/1, 3342/2, 3342/3, 3342/5, 3342/7, 3471, 3472, 3473, 3583, 3584, 3585, 3587 3602/1, 3602/2, 3609, 3614/2, 3615/2, 3616/1, 3617/1, 3618/2, 3619/1, 3620/2, 3672/2, 3673, 3676/2, 3676/3, 3677/1, 3679, 3685, 3686/1, 3688, 3690/2, 3692/1, 3693, 3695, 3696/1, 3696/2, 3697/2, 3698, 3699, 3825/1, 3827/2, 3829, 3830, 3832, 3833/1, 3833/2, 3833/4 3833/5, 3833/7, 3878, 3880, 3881, 3902, 3903, 3904, 3905, 3929/1, 3929/2, 3930, 3952, 3974, 3975, 3985, 3986, 3990/1, 3990/2, 3993, 3999, 4000, 4006, 4007, 4012, 4013, 4017, 4018, 4023, 4026, 4027, 4028/1, 4028/2, 4029, 4032, 4034, 4036, 4037, 4038, 4041, 4042, 4043, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048, 4052, 4053, 4068/4, 4068/5, 4068/6, 4068/7, 4068/8, 4068/9, 4068/10, 4068/11, 4124, 4126, 4127/1, 4127/2, 4144, 4147, 4149, 4150/1, 4151, 4153, 4154, 4156, 4158, 4165, 4177, 4178, 4187, 4188, 4196, 4197, 4199, 4204, 4215, 4216, 4228, 4249, 4259, 4260, 4271, 4272, 4274, 4285, 4286, 4287, 4298,

4299, 4309, 4310, 4311, 4312, 4313, 4314, 4315, 4316, 4317, 4318, 4319,
4320, 4321 i 4322.

Art. III.

Ustawa wchodzi w wykonanie z dniem ogłoszenia tejże.

Art. IV.

W trzydzieści dni po ogłoszeniu ustawy mają być przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej rustykalnej w Boryni, bez udziału w tym wyborze członków kolonii niemieckiej, jakoteż wybór do Rady gminnej w kolonii niemieckiej w Boryni, bez udziału w tym wyborze gminy rustykalnej w Boryni.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.